

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Political Science (Optional) Paper-VI
POLO6: Indian Political Thought Part II**

**Day and Date: Thursday, 13/07/2023
Time: 3.00 PM To 5.00 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Pandit Jawaharlal Nehru was a great leader.
a) Revolutionary b) Nationalist c) Communist d) Fascist
- 2 Pandit Jawaharlal Nehru supported the type of economy.
a) capitalism b) mixed c) egalitarian d) imperialist
- 3 Pandit Nehru was firstly and later on he became internationalist.
a) Democratic b) Nationalist c) Revolutionary d) Socialist
- 4 Who came up with the idea of 'mixed economy'?
a) Dr. Babasaheb Ambedkar b) Pandit Nehru c) Vinoba Bhave d) Mahatma Gandhi
- 5 Pandit Nehru known as-----
a) Communal b) Dictator c) Shantidut d) None of these
- 6 wrote the book 'Who were Shudras?'
a) Mahatma Gandhi b) Mahrshi Vitthal Ramji Shinde
c) Mahtma Phule d) Dr. Babasaheb Ambedkar
- 7 Dr. Babasaheb Ambedkar established the Political Party in 1936.
a) Independent Labour Party b) Communist Party
c) Congress Party d) None of these
- 8 Who was given education assistance to the Dr. B.R. Ambedkar.
a) Shahu Maharaj b) Mahrshi Vitthal Ramji Shinde c) Motilal Nehru d) None of these
- 9 The world knows ----- as the great architect of Indian Constitution.
a) Dr. Ram Manohar Lohia b) Mahatma Gandhi c) Dr. Babasaheb Ambedkar d) Pandit Nehru
- 10 satyagrah took place under the leadership of Dr. Ambedkar in Mahad.
a) Salt b) Hijrat's c) Chavdar Lake d) Holiday Protests
- 11 is the writer of book 'Beyond Communism.'
a) Dr. Jatin Mukharjee b) M.N. Roy c) Subhash Chandra Bose d) Rasbihari Ghosh
- 12 Roy became a completely Marxist in cohabitation with----- .
A) V. D. Savarkar b) Jatin Mukherjee c) Michael Borovin D) None of these

- 13 What was the original name of Manvendranath Roy?
 A) Narendranath Bhattacharya b) Narendranath Roy c) Manvendranath Bhattacharya D) None of these
- 14 In the Beging M. N Roy was-----
 a) Marxist b) faciast c) Naziasm d) none of these
- 15 Who was Written India in Transition Book?
 a) Dr. B.R. Ambedkar b) Pandit Nehru c) M. N. Roy d) Mahatma Gandhi

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Shantidoot Pandit Nehru
- 2 Pandit Nehru's foreign policy
- 3 Economic thoughts of Dr. Ambedkar
- 4 Explain the Roy's of Marxism Deficiency

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain Pandit Nehru's thinking of internationalism.
- 2 Dr. Explain the task of prevention of Dalit and untouchability of Babasaheb Ambedkar.
- 3 Explain M. N. Roy's thoughts on the Marxism.
- 4 Explain in brief the thought on Materialism.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Elaborate in detail the composite nationalism of Pandit Nehru.
- 2 Explain in detail thought about radical democracy of M.N.Roy.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पंडित नेहरू हे महान नेते होते.
 अ) क्रांतिकारी ब) राष्ट्रवादी क) साम्यवादी ड) फॅसिस्टवादी
- 2 पंडित नेहरू यांनी अर्थव्यवस्थेचा पुरस्कार केला.
 अ) भांडवलशाही ब) मिश्र क) समतावादी ड) साम्राज्यवादी
- 3 पंडित नेहरू हे प्रथम होते व नंतर ते आंतरराष्ट्रवादी बनत गेले.
 अ) लोकशाहीवादी ब) राष्ट्रवादी क) क्रांतिकारी ड) समतावादी
- 4 'मिश्र अर्थव्यवस्था' हा विचार कोणी मांडला.
 अ) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर ब) पंडित नेहरू क) विनोबा भावे ड) महात्मा गांधी
- 5 पंडित नेहरू यांना कोणत्या उपाधीने ओळखले जाते
 अ) धार्मिक नेते ब) हुकूमशहा क) शांतीदूत ड) यापैकी नाही

- 6 'शूद्र कोण होते' हा ग्रंथ यांनी लिहला.
 अ) महात्मा गांधी ब) महर्षी वि. रा. शिंदे क) महात्मा फुले ड) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर
- 7 १९३६ साली डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांनी या राजकीय पक्षाची स्थापना केली होती.
 अ) स्वतंत्र मजूर पक्ष ब) साम्यवादी पक्ष क) कॉंग्रेस पक्ष ड) यापैकी नाही
- 8 शिक्षणासाठी डॉ. आंबेडकरांना कोणी मदत केली.
 अ) शाहू महाराज ब) महर्षी वि. रा. शिंदे क) मोतीलाल नेहरू ड) यापैकी नाही
- 9 भारतीय राज्यघटनेचे महान शिल्पकार म्हणून ----- यांना जग ओळखते.
 अ) डॉ. राममनोहर लोहिया ब) महात्मा गांधी क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) पंडित नेहरू
- 10 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाखाली महाड येथे सत्याग्रह झाला.
 अ) मिठाचा ब) हिजरतचा क) चवदार तळ्याचा ड) धरणे धरण्याचा
- 11 'बियॉड कम्युनिस्ट' (साम्यवादाच्या पलीकडे) या ग्रंथाचे लेखक हे होते.
 अ) डॉ. जतीन मुखर्जी ब) एम.एन.रॉय क) सुभाषचंद्र बोस ड) रासबिहारी घोष
- 12 ----- यांच्या सहवासात रॉय पूर्ण पणे मार्क्सवादी बनले.
 अ) वि. दा. सावरकर ब) जतीन मुखर्जी क) मायकेल बोरोविन ड) यापैकी एकही नाही
- 13 मानवेंद्रनाथ रॉय यांचे मूळ नाव काय होते?
 अ) नरेंद्रनाथ भट्टाचार्य ब) नरेंद्रनाथ रॉय क) मानवेंद्रनाथ भट्टाचार्य ड) यापैकी एकही नाही
- 14 एम. एन. रॉय सुरुवातीच्या काळात कोणत्या विचाराचे होते ?
 अ) मार्क्सवाद ब) फसिस्ट क) नाझीवाद ड) यापैकी नाही
- 15 इंडिया इन ट्रिजिशन हा ग्रंथ कोणी लिहला?
 अ) डॉ.बी.आर. आंबेडकर ब) पंडित नेहरू क) एम. एन रॉय ड) महात्मा गांधी

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 शांतीदूत पंडित नेहरू
- 2 पंडित नेहरूचे परराष्ट्र धोरण
- 3 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे आर्थिक विचार
- 4 रॉय यांनी सांगितलेले मार्क्स वादातील उणिवा

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 पंडित नेहरू यांचे आंतरराष्ट्रवादाचे विचार स्पष्ट करा.
- 2 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे दलितोद्धारचे आणि अस्पृश्यता निवारणाचे कार्य स्पष्ट करा.
- 3 मार्क्सवादाविषयीचा रॉय यांचा दृष्टिकोन थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 4 एम.एन. रॉय यांचे भौतिकवादासंबंधीचे विचार थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पंडित नेहरू यांचा सर्वसमावेशक राष्ट्रवाद स्पष्ट करा.
- 2 एम.एन. रॉय यांची मूलगामी लोकशाही विचार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Political Science (Optional) Paper-VI
POLO6: Indian Political Thought Part II**

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पंडित नेहरू हे महान नेते होते.
अ) क्रांतिकारी ब) राष्ट्रवादी क) साम्यवादी ड) फॅसिस्टवादी
Option 2
- 2 पंडित नेहरू यांनी अर्थव्यवस्थेचा पुरस्कार केला.
अ) भांडवलशाही ब) मिश्र क) समतावादी ड) साम्राज्यवादी
Option 2
- 3 पंडित नेहरू हे प्रथम होते व नंतर ते आंतरराष्ट्रवादी बनत गेले.
अ) लोकशाहीवादी ब) राष्ट्रवादी क) क्रांतिकारी ड) समतावादी
Option 2
- 4 'मिश्र अर्थव्यवस्था' हा विचार कोणी मांडला.
अ) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर ब) पंडित नेहरू क) विनोबा भावे ड) महात्मा गांधी
Option 2
- 5 पंडित नेहरू यांना कोणत्या उपाधीने ओळखले जाते
अ) धार्मिक नेते ब) हुकूमशहा क) शांतीदूत ड) यापैकी नाही
Option 3
- 6 'शूद्र कोण होते' हा ग्रंथ यांनी लिहला.
अ) महात्मा गांधी ब) महर्षी वि. रा. शिंदे क) महात्मा फुले ड) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर
Option 4
- 7 १९३६ साली डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांनी या राजकीय पक्षाची स्थापना केली होती.
अ) स्वतंत्र मजूर पक्ष ब) साम्यवादी पक्ष क) काँग्रेस पक्ष ड) यापैकी नाही
Option 1
- 8 शिक्षणासाठी डॉ. आंबेडकरांना कोणी मदत केली.
अ) शाहू महाराज ब) महर्षी वि. रा. शिंदे क) मोतीलाल नेहरू ड) यापैकी नाही
Option 1
- 9 भारतीय राज्यघटनेचे महान शिल्पकार म्हणून यांना जग ओळखते.
अ) डॉ. राममनोहर लोहिया ब) महात्मा गांधी क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) पंडित नेहरू
Option 3
- 10 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाखाली महाड येथे सत्याग्रह झाला.
अ) मिठाचा ब) हिजरतचा क) चवदार तळ्याचा ड) धरणे धरण्याचा
Option 3
- 11 'बियाँड कम्युनिस्ट' (साम्यवादाच्या पलीकडे) या ग्रंथाचे लेखक हे होते.
अ) डॉ. जतीन मुखर्जी ब) एम.एन.रॉय क) सुभाषचंद्र बोस ड) रासबिहारी घोष
Option 2
- 12 यांच्या सहवासात रॉय पूर्ण पणे मार्क्सवादी बनले.
अ) वि. दा. सावरकर ब) जतीन मुखर्जी क) मायकेल बोरोविन ड) यापैकी एकही नाही
Option 3
- 13 मानवेंद्रनाथ रॉय यांचे मूळ नाव काय होते?
अ) नरेंद्रनाथ भट्टाचार्य ब) नरेंद्रनाथ रॉय क) मानवेंद्रनाथ भट्टाचार्य ड) यापैकी एकही नाही
Option 1

- 14 एम. एन. रॉय सुरुवातीच्या काळात कोणत्या विचाराचे होते ?
अ) मार्क्सवाद ब) फसिस्ट क) नाझीवाद ड) यापैकी नाही

Option 1

- 15 इंडिया इन ट्रिजिशन हा ग्रंथ कोणी लिहला?
अ) डॉ.बी.आर. आंबेडकर ब) पंडित नेहरू क) एम. एन रॉय ड) महात्मा गांधी

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 शांतीदूत पंडित नेहरू
Ans:
- 2 पंडित नेहरूचे परराष्ट्र धोरण
Ans:
- 3 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे आर्थिक विचार
Ans:
- 4 रॉय यांनी सांगितलेले मार्क्स वादातील उणिवा
Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 पंडित नेहरू यांचे आंतरराष्ट्रवादाचे विचार स्पष्ट करा.
Ans:
- 2 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे दलितोद्धरचे आणि अस्पृश्यता निवारणाचे कार्य स्पष्ट करा.
Ans:
- 3 मार्क्सवादाविषयीचा रॉय यांचा दृष्टिकोन थोडक्यात स्पष्ट करा.
Ans:
- 4 एम.एन. रॉय यांचे भौतिकवादासंबंधीचे विचार थोडक्यात स्पष्ट करा.
Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पंडित नेहरू यांचा सर्वसमावेशक राष्ट्रवाद स्पष्ट करा.
Ans:
- 2 एम.एन. रॉय यांची मूलगामी लोकशाही विचार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
Ans:
